

คู่มือการปฏิบัติหน้าที่กลุ่มบริหารกิจการนักเรียน โรงเรียนโนนสูงพิทยาคาร

โรงเรียนโนนสูงพิทยาคาร

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานกลุ่มบริหารกิจการนักเรียนฉบับนี้ เป็นเอกสารของสถานศึกษาซึ่งได้จัดทำขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2567 หากมีความคลาดเคลื่อนในข้อความของคู่มือประการใด งานกิจการนักเรียนขอน้อมรับด้วยความยินดี และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ต่อไป

กลุ่มบริหารกิจการนักเรียน

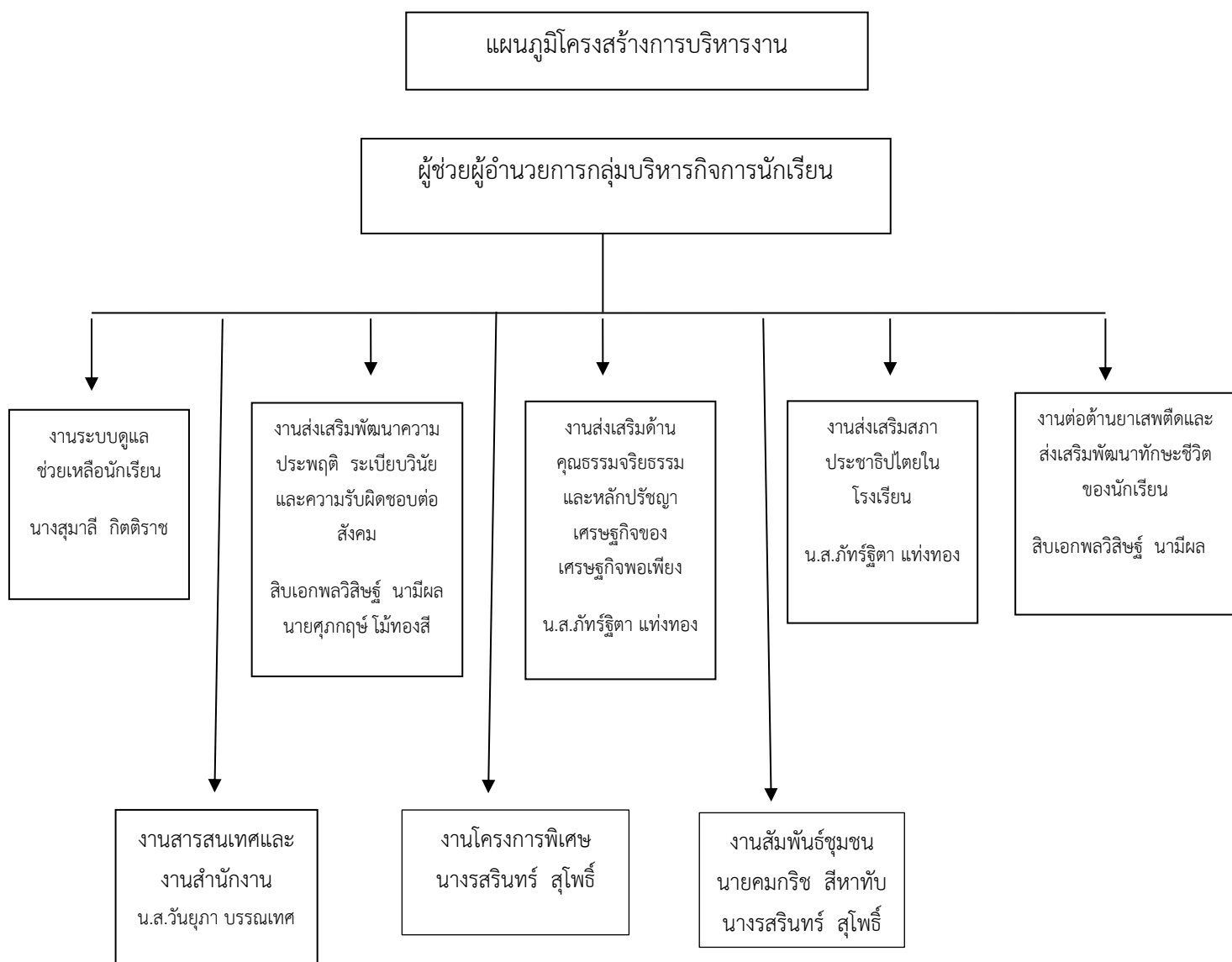
สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ความหมาย วิสัยทัศน์ แผนภูมิโครงสร้าง ภารกิจ	1
Flow Chart ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	5
แนวปฏิบัติในการแก้ปัญหาหน้านักเรียนมาสาย	7
แนวปฏิบัติในการขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียน	8

กลุ่มบริหารกิจการนักเรียน

กลุ่มบริหารกิจการนักเรียน เป็นกลุ่มงานที่สนับสนุนที่สำคัญของสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย เกิดการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยผ่านกระบวนการและกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ มีจิตสาธารณะ และใช้ชีวิตอย่างพอเพียง

วิสัยทัศน์ บริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมตามมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก

1. การวางแผนงานกิจการนักเรียน มีหน้าที่

1.1 รวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน

- รวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนและเป็นปัจจุบัน
- จัดทำระเบียบและแนวทางปฏิบัติเป็นเอกสารคู่มือครูหรือคู่มือนักเรียนขึ้นใช้ในโรงเรียน
- เผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ
- ปรับปรุงระเบียบและแนวปฏิบัติให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ

1.2 จัดทำแผนงานกิจการนักเรียน

- จัดทำข้อมูลและจัดทำแผนงานกิจการนักเรียนเป็นรายลักษณะอักษร
- แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผน
- ดำเนินงานตามแผน
- ประเมินผลการดำเนินงาน

2. การบริหารงานกิจการนักเรียน มีหน้าที่

2.1 การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานกิจการนักเรียน

- กำหนดขอบข่ายงานกิจการนักเรียน
- ทำแผนภูมิงานกิจการนักเรียน
- ทำพรรณนางานกิจการนักเรียน
- กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบครบทุกงานตามแผนภูมิของโรงเรียน
- มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่

2.2 การประสานงานกิจการนักเรียน

- ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ภายในโรงเรียน เครือข่ายผู้ปกครอง หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเยาวชน
- มีการประสานงานอย่างต่อเนื่อง
- ประเมินและติดตามผลการปฏิบัติ

2.3 การส่งเสริมงานกลุ่มบริหารกิจการนักเรียน

- วางแผน กำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน
- ดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนและส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน
- จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ได้ ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
- นิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน
- นำผลประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

3. งานส่งเสริมพัฒนาความประพฤติ ระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อสังคม มีหน้าที่

3.1 จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย

- จัดทำคู่มือนักเรียนเกี่ยวกับกฎระเบียบของโรงเรียน
- จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย เป็นประจำและต่อเนื่อง
- ประเมินผลการดำเนินงานและรายงานผลการส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย
- เผยแพร่ผลงานให้เป็นที่ปรากฏ

3.2 การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

- จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม
- จัดทำข้อมูลหลักฐานการจัดกิจกรรมเป็นลายลักษณ์อักษร
- ประเมินผลการดำเนินงานและรายงานผลการส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย
- เผยแพร่ผลงานให้เป็นที่ปรากฏ

4. งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีหน้าที่

4.1 การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

- แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเป็นลายลักษณ์อักษร
- จัดทำแผนงาน / โครงการเป็นลายลักษณ์อักษร
- ดำเนินงานตามแผน
- ประเมินผลการดำเนินงานและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนางาน

4.2 การจัดรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

- มอบหมายให้ครูดูแลรับผิดชอบกลุ่มนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร
- ครูผู้รับผิดชอบดำเนินการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลและครบทุกคน
- จัดทำเอกสารหลักฐานข้อมูลนักเรียนที่สามารถตรวจสอบได้
- มีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดกลุ่มนักเรียน

4.3 การคัดกรองนักเรียน

- จัดทำเครื่องมือสำหรับใช้ในการคัดกรองนักเรียน
- ประชุมชี้แจงครูเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการคัดกรองนักเรียน
- จัดตั้งคณะกรรมการร่วมพิจารณาผลการคัดกรองนักเรียน
- จำแนกนักเรียนอย่างชัดเจนและครอบคลุมทุกกลุ่ม

4.4 การดำเนินงานป้องกันการแก้ไขปัญหานักเรียน

- จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่มีปัญหาที่เป็นกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา
- กำหนดแนวทาง วิธีการป้องกันและแก้ไข
- จัดทำข้อมูลหลักฐานการป้องกันและแก้ไขตามวิธีที่กำหนดไว้
- มีการแก้ปัญหาร่วมกันกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง
- ติดตามประเมินผลและนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินการแก้ไขปัญหา

4.5 การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพนักเรียน

- จัดทำข้อมูลนักเรียนที่ควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนา
- กำหนดแผนงาน/โครงการ
- ดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ
- ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ติดตาม ประเมินผล และนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงาน

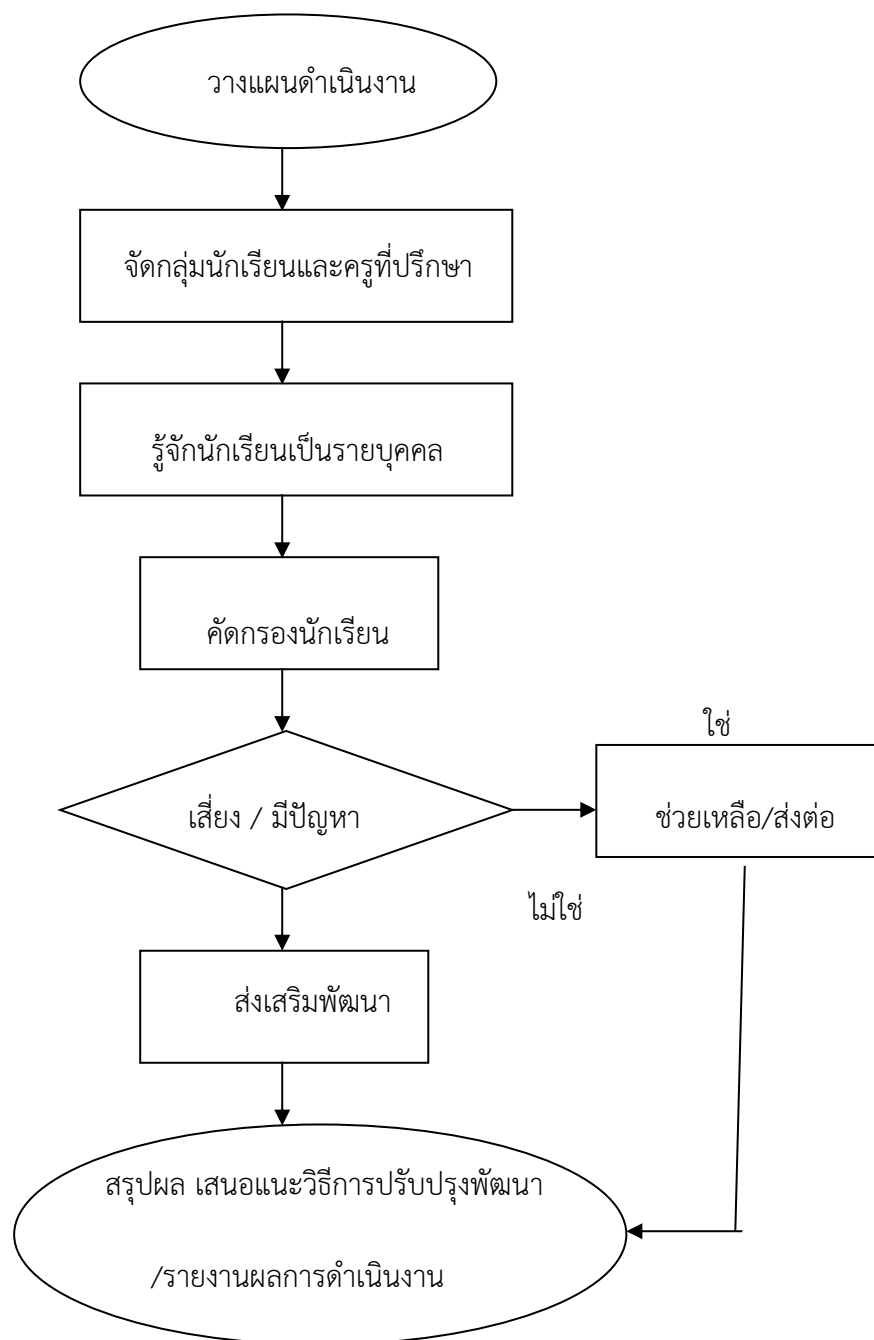
4.6 การส่งต่อนักเรียน

- จัดทำข้อมูลนักเรียนที่ควรได้รับการส่งต่อ
- จัดทำแนวปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
- ส่งต่อนักเรียนตามแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้
- ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ติดตาม ประเมินผล และนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงาน

5. การประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแล มีหน้าที่

- ประเมินผลงานกิจการนักเรียนโดยมีหลักฐานให้ตรวจสอบได้
- ประเมินผลในระดับหน่วยงานย่อยภายในโรงเรียน
- ประเมินในรูปแบบของคณะกรรมการ
- วิเคราะห์ผลการประเมินผลงานกิจการนักเรียน
- นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียน

Flow Chart ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติ ระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อสังคม มีหน้าที่

- 1.1 ตรวจสอบเครื่องแบบ การแต่งกาย เครื่องใช้และเครื่องประดับของนักเรียน
- 1.2 กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตนของนักเรียน
- 1.3 กำกับ ติดตาม และประเมินผลเรื่องเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน
- 1.4 กำกับ ติดตาม และลงโทษนักเรียนที่ทำผิดระเบียบโรงเรียน
- 1.5 จัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ทั้งในและนอกสถานศึกษา
- 1.6 จัดกิจกรรมพัฒนาสาธารณสถานทั้งในและนอกสถานศึกษา

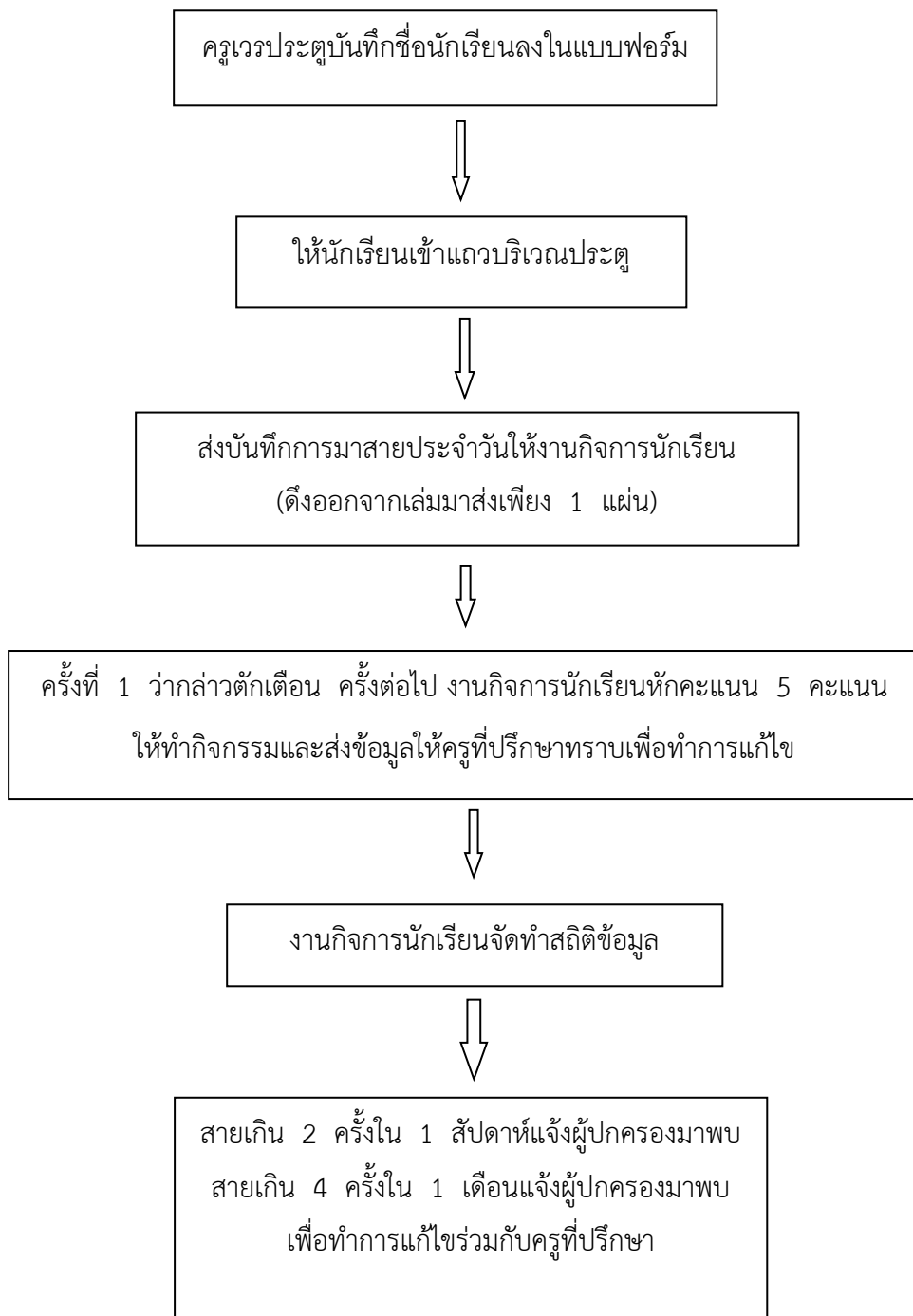
2. ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อบายมุข และการทะเลาะวิวาท มีหน้าที่

- 2.1 จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด
- 2.2 ตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- 2.3 รายงานข้อมูลการจำแนกสถานะความเข้มแข็งของสถานศึกษาด้านยาเสพติด
- 2.4 รายงานข้อมูลสภาพการใช้สารเสพติด/ยาเสพติดในสถานศึกษา
- 2.5 บูรณาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกับหน่วยงานราชการและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2.6 กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน

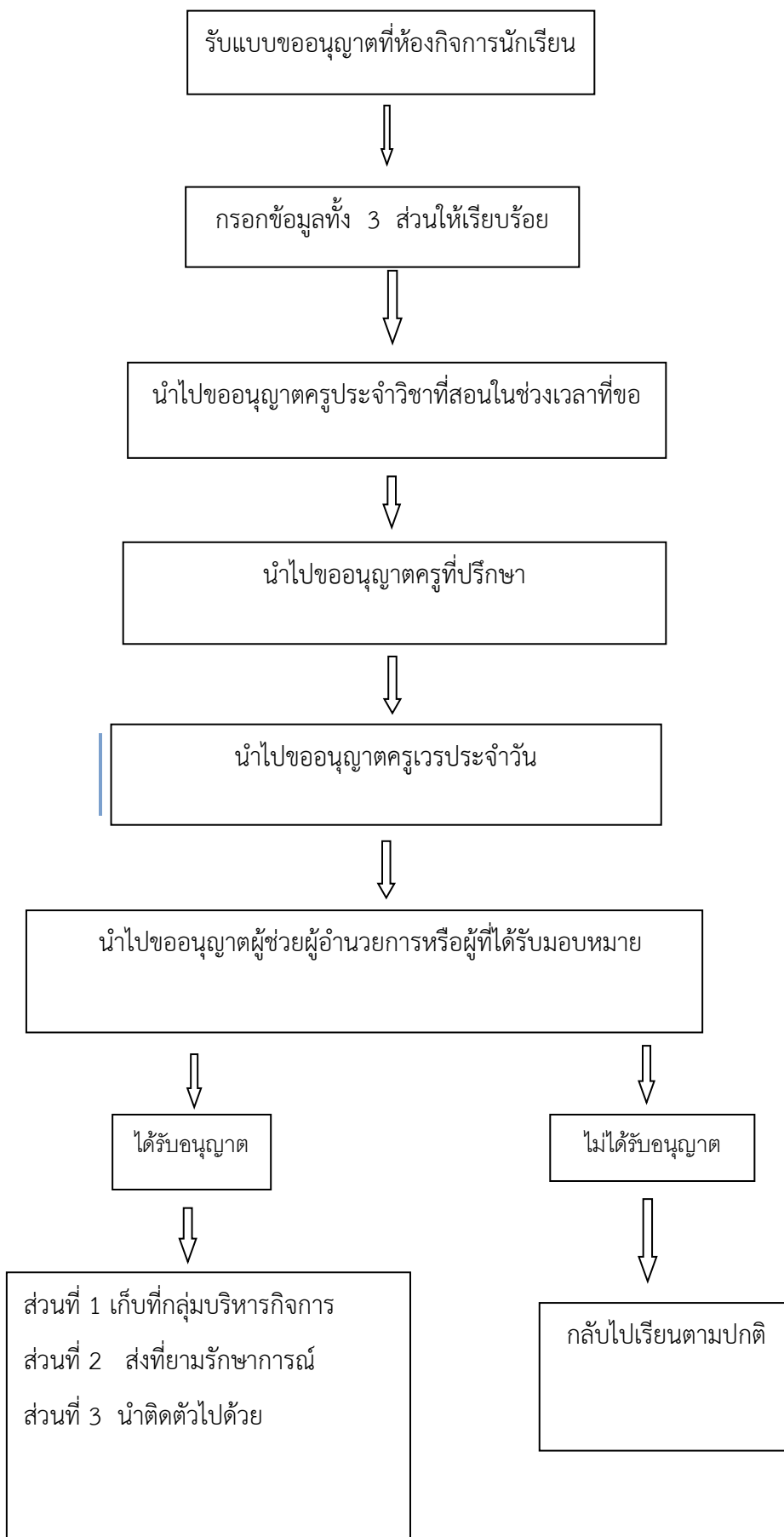
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษา มีหน้าที่

- 3.1 จัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัย 100 เปอร์เซ็นต์
- 3.2 จัดกิจกรรมส่งเสริมวินัยจราจรและการขับขี่ปลอดภัย
- 3.3 ตรวจตราและดูแลความเรียบร้อยของโรงจอดรถครูและนักเรียน
- 3.4 ติดตามและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด อบายมุข และการทะเลาะวิวาท

แนวปฏิบัติในการแก้ปัญหานักเรียนมาสาย
(เวลาเข้าเรียน คือ 08.30 น.)

แนวปฏิบัติในการขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียน

1. ส่งเสริมพัฒนาความประพฤติ ระเบียบวินัย และความรับผิดชอบต่อสังคม มีหน้าที่

- 1.1 กำกับ ติดตาม นักเรียนมาสาย
- 1.2 ประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนกรณีนักเรียนไม่มาโรงเรียน
- 1.3 จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ทั้งในและนอกสถานศึกษา

2. จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม

1. วิเคราะห์/วางแผน/จัดทำโครงการ
2. จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมครบทั้ง 8 ข้อ
- 3 รวบรวมหลักฐานการจัดกิจกรรม
- 4 จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมเป็นประจำและต่อเนื่อง
- 5 บันทึกสถิติ รวบรวมผลงานและกิจกรรมนักเรียนที่แสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรมที่เด่นชัด
- 6 เผยแพร่ผลงานของนักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมให้เป็นที่ปรากฏแก่ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีหน้าที่

1. วิเคราะห์/วางแผน/จัดทำโครงการ
2. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 3 รวบรวมหลักฐานการจัดกิจกรรม
- 4 จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นประจำและต่อเนื่อง
- 5 บันทึกสถิติ รวบรวมผลงานและกิจกรรมนักเรียนที่แสดงออกที่เด่นชัด
- 6 เผยแพร่ผลงานของนักเรียนให้เป็นที่ปรากฏแก่ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นางสาวภัทรฐิตา แท่งทอง รับผิดชอบ

1. ดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน มีหน้าที่

- 1.1 การชี้แจงเผยแพร่หลักการประชาธิปไตยในโรงเรียน
- 1.2 การจัดกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
- 1.3 การจัดกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการเป็นประจำ
- 1.4 การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- 1.5 ปรากฏบรรยากาศของประชาธิปไตยในโรงเรียนอย่างเด่นชัด สามารถเป็นแบบอย่างแก่โรงเรียนอื่นได้

2. กิจกรรมยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียน มีหน้าที่

- 2.1 มีการยกย่องให้กำลังใจ
- 2.2 มีหลักฐานการยกย่องให้กำลังใจเป็นลายลักษณ์อักษร
- 2.3 มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการยกย่องให้กำลังใจเป็นลายลักษณ์อักษร
- 2.4 เผยแพร่เกียรติประวัติของนักเรียนที่ประพฤติปรากฏ
- 2.5 การบันทึกเกี่ยวกับประวัติของนักเรียนไว้เป็นหลักฐานและเป็นปัจจุบัน

3. ขอบข่ายงานส่งเสริมกิจกรรมทักษะชีวิตของนักเรียน หน้าที่

1. จัดทำแผน/โครงการส่งเสริมกิจกรรมทักษะชีวิต
2. ประสานงานความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง
3. จัดทำระบบข้อมูลและปฏิทินปฏิบัติงานกับผู้ร่วมงาน
4. ดำเนินการตามโครงการ
5. กำกับ ติดตาม นิเทศ ในรูปแบบต่าง ๆ
6. สรุป และประเมินผลการดำเนินงานเพื่อไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาอย่างต่อเนื่อง
7. เผยแพร่ผลงานการดำเนินงาน
8. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

4. ขอบข่ายงานส่งเสริมและประสานงานการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ หน้าที่

1. จัดทำแผน/โครงการการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ
2. ประสานงานความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้องในกิจกรรมต่าง ๆ
3. จัดทำระบบข้อมูลและปฏิทินปฏิบัติงานกับผู้ร่วมงาน
4. ให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการตามแผน/โครงการนั้น ๆ
5. กำกับ ติดตาม นิเทศ ในรูปแบบต่าง ๆ
6. สรุป และประเมินผลการดำเนินงานเพื่อไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาอย่างต่อเนื่อง
7. เผยแพร่ผลการดำเนินงานในรูปแบบต่าง ๆ

สลิปเอกพลวิสิษฐ์ นามิผล รับผิดชอบ

1. การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย มีหน้าที่

- 1.1 มีการจัดกิจกรรม
- 1.2 มีหลักฐานแสดงว่ามีการจัดกิจกรรม
- 1.3 จัดกิจกรรมเป็นประจำและต่อเนื่อง
- 1.4 ปรากฏผลต่อพฤติกรรมนักเรียนอย่างเด่นชัด
- 1.5 เผยแพร่ผลงานให้เป็นที่ปรากฏ

2. ดำเนินส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนการให้ระดับมาตรฐาน มีหน้าที่

- 2.1 มีการจัดกิจกรรม
- 2.2 ยังมีหลักฐานการจัดกิจกรรมเป็นลายลักษณ์อักษร
- 2.3 ยังจัดกิจกรรมเป็นประจำและต่อเนื่อง
- 2.4 ปรากฏผลต่อพฤติกรรมนักเรียนอย่างเด่นชัด
- 2.5 เผยแพร่ผลงานให้เป็นที่ปรากฏ

3. ดูแลการฝึกและจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาวิชาทหาร มีหน้าที่

- 3.1 สำรวจข้อมูลจำนวนนักศึกษาวิชาทหาร ปัจจุบัน
- 3.2 มีการมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบเป็นลายลักษณ์อักษร
- 3.3 กำหนดงานตามแผนงาน / โครงการ
- 3.4 เปิดรับสมัคร คัดเลือก นักศึกษาวิชาทหาร ปีที่ 1 ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4
- 3.5 จัดทำข้อมูลนักศึกษาวิชาทหาร ตามรายชั้นปีที่ 1 – 3
- 3.6 นำนักศึกษาวิชาทหารเข้ารับการฝึกตามรายชั้นปีต่าง ๆ
- 3.7 นำนักศึกษาวิชาทหารเข้าร่วมแผนงาน / โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน
เป็นประจำ และต่อเนื่อง
- 3.8 ประเมิน สำรวจผลต่อพฤติกรรมนักศึกษาวิชาทหาร ในด้าน
 - 3.8.1 ปลุกฝังให้มีอุดมการณ์ เทิดทูน และยึดมั่นในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
 - 3.8.2 เสริมสร้างให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย เชื่อฟัง และปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาโดยเคร่งครัด ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของประเพณี และวัฒนธรรมที่ดีของชาติ
 - 3.8.3 เสริมสร้างให้มีความรัก และความสามัคคีในหมู่คณะด้วยกัน รวมทั้งให้มีความสำนึกในภาระหน้าที่ของตน
- 3.9 นำผลการประเมินไปแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา ในการดำเนินงานในครั้งต่อไป
- 3.10 เผยแพร่ผลงานให้เป็นที่ปรากฏ

โรงเรียนโนนสูงพิทยาคาร

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ